

Силабус курсу

«РОЗШИФРОВКА НАРОДНИХ ПІСЕНЬ»

Освітній ступінь «Бакалавр»

Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна програма «СПІВ»

Рік навчання: III

Семестр: 6

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Керівник курсу ВБ 46. «РОЗШИФРОВКА НАРОДНИХ ПІСЕНЬ»

Коротя-Ковальська Валентина Павлівна

Народна артистка України, професорка кафедри «Мистецтво співу» КЗВО КОР «Академія мистецтв ім П. Чубинського»

Контактна інформація: kkovalska.vp@gmail.com

Прореквізити та постреквізити дисципліни

Прореквізити дисципліни:

ОК 9. Історія Української музики

ОК 11. Гармонія

ОК 12. Аналіз музичних творів

ОК 13. Теорія музики

ОК 15. Спеціальний клас. Сольний спів (народний)

ОК 16. Історія вокального мистецтва

ОК 17. Загальне фортепіано

Постреквізити дисципліни:

Дисципліна «Розшифровка народних пісень» належить до дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти.

Призначення навчальної дисципліни

Опанування студентами теоретичних та практичних вмінь розшифровки народних пісень; прищеплення звички сприймати народно-музичні твори з позиції аналізу та осмислення їх мистецької цінності; сформуванню належного смаку до різноманітного репертуару народних пісень; виховати ціннісне сприйняття народної музики, її місця та значення у традиції в цілому.

Вивчення теорії і методики транскрипції народних пісень; передумови та процес організації експедицій; історію розвитку нотації.

Відповідно до освітньої програми «Спів», вивчення дисципліни «Розшифровка народних пісень» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Аналізувати музичні твори з відокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами аранжування музики, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (вокального ансамблю, хору).	ПРН 9
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15

Відповідно до освітньої програми «Спів», вивчення дисципліни «Розшифровка народних пісень» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Вміння виявляти та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність працювати автономно.

ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва;

СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва;

СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності:

СК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності;

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків;

СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Мета вивчення навчальної дисципліни: набуття теоретичних знань і практичних навичок здійснення нотації та транспонування народних автентичних пісень, вміння зробити всебічний аналіз народної пісні; вивчення передумов та процесу організації експедицій.

Практична спрямованість навчальної дисципліни: Навчитися правильно перекладати звучання твору на нотний запис; робити як короткий так і розгорнутий аналіз народної пісні; вільно орієнтуватися в теоретичному матеріалі; самостійно організувати фольклорну експедицію з метою збору (запису) народно - пісенного матеріалу та здійснити її.

Зміст і структура навчальної дисципліни

ТЕМА	Кількість годин											
	Денна форма					Заочна форма						
	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі				
		Практичні	семінари	Лекції	Індивід. роб.	Самостійна робота		Практичні	семінари	Лекції	Індивід.	Самостійна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Основи теорії транскрипції народної музики.												
Тема 1. Мета та завдання дисципліни “Розшифровка народних пісень” Історія нотації народної музики.	14	2		4		8	14			1		13
Тема 2. Потреби та специфіка збирання і документування народної	14	3		3		8	14			1		13

музики. Форми польової роботи та її особливості. Форми збирацької документації.												
Тема 3. Аналіз фольклорного твору.	12	3		1		8	12	1		1		10
Разом за змістовим модулем 1:	40	8		8		24	40	1		3		36
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Практика нотації.												
Тема 4. Підготовчі заходи. Послідовність дій.	12	2		2		8	12			1		11
Тема 5. Темп, ключові знаки, абсолютна висота, словесний текст, звуковисотність, ритм, проблематика тактування.	14	2		2		10	14	1				13
Тема 6. Варіації. Виконавські особливості. Багатоголосся.	12	2		2		8	12	1				11
Тема 7. Система спеціальних позначень. Практика транскрипції.	12	2		2		8	12	1				11
Разом за змістовим модулем 2:	50	8		8		34	50	3		1		46
Усього годин:	90	16		16		58	90	4		4		82
Разом:	90			32		58	90			8		82

Самостійна робота здобувача освіти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Мета та завдання дисципліни “Розшифровка народних пісень”. Історія нотації народної музики.	8	13
2.	Тема 2. Потреби та специфіка збирання і документування народної музики. Форми польової роботи та її особливості. Форми збирацької документації.	8	13
3.	Тема 3. Аналіз фольклорного твору.	8	10
4.	Тема 4. Підготовчі дії. Послідовність дій.	8	11
5.	Тема 5. Темп, ключові знаки, абсолютна висота, словесний текст, звуковисотність, ритм, проблематика тактування.	10	13
6.	Тема 6. Варіації. Виконавські особливості. Багатоголосся.	8	11
7.	Тема 7. Система спеціальних позначень. Практика транскрипції.	8	11
	Разом:	58	82

Політика навчальної дисципліни

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: експрес-опитування; презентації досліджень, аудіо - та відео - записів народних пісень, зроблених особисто; презентації практичних робіт з розшифровки та транспонування народних пісень; перевірка конспекту; залік.

Форми контролю знань здобувачів вищої освіти: поточний; підсумковий (семестровий); семестровий модульний (диференційований залік).

Впроваджена **накопичувальна система балів**. За кожною темою модулю студент може отримати максимально 5 балів за аудиторну роботу і 5 балів за самостійну роботу (поточний контроль). За залік (**семестровий контроль**) – 20 балів. Максимальна кількість балів за модуль (семестр) – 100.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100 – бальною шкалою та шкалою ECTS – A (90 - 100), B (82 - 89), C (74 - 81), D (64 - 73), E (60 - 63), Fx (35 - 59), F (1 - 34). Кредитно-модульна система з переведенням в національну (чотирибальна: 5 – «відмінно», 4 - «добре», 3 - «задовільно», 2 – «незадовільно»).

Поточний контроль проводиться у формі теоретичного опитування (письмового, або в усній формі) та перевірки практичних завдань за темою модулю. Перевіряється розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, змістовність та повнота конспекту лекцій, виконання письмових завдань аудиторної та самостійної роботи.

Модульний контроль (диференційований залік) відбувається шляхом усного опитування і перевірки практичних завдань і оцінюється 1-20 балів.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за поточний та модульний контроль з подальшим переведенням в національну шкалу.

Розподіл балів, які отримають здобувачі освіти з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна (сумарна) кількість балів
Аудиторна робота		
Експрес опитування	3	15
Презентації практичних досліджень	4	20
Конспект	1	5
Самостійна робота		
Конспект	1	5
Теоретичні питання	4	20
Практичні роботи	3	15
Залік	1	20
Разом:		100

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Бали	Критерії оцінювання
5	Здобувачем в повному обсязі виконані завдання аудиторної і самостійної роботи за темою. Він демонструє глибокі знання теоретичного та практичного матеріалу, відповідає без помилок. Під час лекцій та при виконанні практичних завдань проявляє активність та ініціативу. Досконало виконує всі практичні завдання. Самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань. Конспект у повному обсязі.
4	Здобувачем в повному обсязі виконані завдання аудиторної і самостійної роботи за темою. Узагальнює і систематизує навчальну інформацію, Демонструє змістовні знання теоретичного матеріалу, але, часом, відповідає не точно. Під час лекцій та виконанні практичних завдань виявляє активність та ініціативність. Старанно виконує всі практичні завдання за зразком. Конспект у повному обсязі.
3	Завдання аудиторної і самостійної роботи за темою виконані здобувачем не повністю. Він демонструє певні знання теоретичного та практичного матеріалу, плутається у відповідях. Не проявляє активності та ініціативи під час лекцій та при виконанні практичних завдань. Практичні завдання виконує невпевнено, часто помиляючись. Конспект не в повному обсязі.
2	Завдання аудиторної і самостійної роботи за темою виконані здобувачем частково. Студент демонструє поверхневі знання теоретичного та практичного матеріалу, плутається у відповідях. Під час лекцій та при виконанні практичних завдань безініціативний та не зацікавлений у результаті. Практичні завдання виконує частково, припускаючись багатьох помилок. Конспект не повний, ведений не систематично.
1	Завдання аудиторної і самостійної роботи за темою виконані здобувачем частково та поверхнево. Здобувач демонструє мінімальні знання теоретичного та практичного матеріалу, майже не дає правильних відповідей. Під час лекцій та при виконанні практичних завдань безініціативний та не зацікавлений у результаті. Практичні завдання виконує частково та невчасно, припускаючись багатьох помилок. Конспект не повний, ведений не систематично.

Критерії модульного (семестрового) оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Залік (усна відповідь, практична робота).	Критерії оцінювання
18 – 20	Здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, впевнено використовує термінологію, усвідомлено, творчо виконав практичне завдання та аналізує свій результат. Вміє аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичного завдання. Вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань. Практичне завдання виконано без помилок.
15 – 17	Здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці. За зразком самостійно виконав практичне завдання, має стійкі навички виконання завдання.
12 – 14	Здобувач володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно. На рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу. При виконанні практичного завдання допускає значну кількість помилок.
7 – 11	Здобувач демонструє елементарні, нестійкі теоретичні знання і навички виконання практичного завдання. Знає тільки основні поняття навчального матеріалу. Практичні завдання виконує частково, припускаючись багатьох помилок.
1 – 6	Здобувач демонструє фрагментарні знання матеріалу. Відсутні сформовані уміння та навички. Під час відповіді допускаються суттєві помилки. Більше половини практичного завдання виконано невірною.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є накопиченою сумою балів, одержаних здобувачем освіти за поточний, та модульний контроль з подальшим переведенням в національну шкалу.

Сума балів за всі види навчальної діяльності за модуль	Оцінка за національною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	5 Відмінно	A
82 – 89	4 Добре	B
74 – 81		C
64 – 73	3 Задовільно	D
60 – 63		E
35 – 59	2 Незадовільно	FX Для одержання кредиту потрібне доопрацювання.
1 – 34		F Необхідне повторне вивчення дисципліни

Політика академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності.

Політика відвідування. Матеріал пропущених занять (з поважних і неповажних причин) здобувачі освіти зобов'язані опрацювати і здати викладачу всі завдання за темою.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Іваницький А. Українська музична фольклористика (методологія і методика). - Київ, 1997р.
2. Іваницький А. Український музичний фольклор. – Вінниця, 2004. – 314 с.
3. Луканюк Л. Б. Актуальні питання методики фіксації та транскрипції творів народної музики. – редактор-упорядник Л. Б. Луканюк. – Київ, 1989 р. – 100 с.
4. Луканюк Л. Б. Типові форми музично-етнографічної документації. Методичні рекомендації, - Львів, 1981р. – С. 15 – 23.
5. Луканюк Б. С. Курс музичного фольклору / Луканюк Богдан Степанович. – Львів : Сполом, 2022, - 511 с.

Допоміжна література

1. Іваницький А. Українська музична народна творчість / Наукове методичне видання, - Київ, Муз. Україна, 1990 р.
2. Правдюк О. Методика записування музичного фольклору, - Київ, 1981 С. 26 – 49.

3. Сливинський Ю. Техніка нотації народних пісень. Методичні рекомендації. – Львів, 1982 р.- 47 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. [www.irbis-nbuv.gov.ua > cgi-bin > irbis_nbuv > cgiirbis_64 > Nzlnma_20...](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64/Nzlnma_20...)
2. <https://www.mpk.cn.ua/olha-kotsur-ia-vertaiu-chernihivshchyni-ii-spravzhnij-holos/>